

Viden om henkastet affald

Naturen beriger vores verden og giver os energi og ressourcer. Den er livsvigtig for både mennesker og dyr og er på en og samme tid både skrøbelig og voldsom. Som bruger og nyder af naturen er det vores vigtigste opgave at passe på den og sikre at den bliver ved med at være udgangspunktet for vækst og glæde.

Som en del af Ren Natur skal du derfor nu i gang med et meget værdifuldt stykke arbejde. Det har stor betydning, - ikke blot for naturen, men også for dine naboer og venner i dit lokalområde. En natur uden affald betyder nemlig også større livsglæde og tryghed for alle som omgives af den.

Velkommen til Ren Natur og tak for din betydningsfulde indsats 😊

Affald i naturen

Affald, som flyder i naturen og dermed ikke har ramt en skraldespand, kalder vi for henkastet affald. Der er mange forskellige slags henkastet affald, men langt det meste er noget der har indeholdt mad- eller drikkevarer eksempelvis kaffekopper, ispapir, chips poser, dåser, bagerposer med meget mere. Men også affaldstyper som fyldte hundeposer, aviser, plast og alufolie samt ikke mindst cigaretskod er noget som alt for ofte havner i hegn og hæk.

Hold Danmark Rent anslår, at det årligt koster det offentlige Danmark op mod 1 milliard kroner at fjerne henkastet affald og dertil kommer blandt andet også udgifterne til at fjerne det marine affald, der kommer med havstrømmene til de danske kyster.

Når vi som borgere bevæger os i områder, hvor der findes henkastet affald, så bliver vi mest af alt følelsesmæssigt berørt. Vi bliver kede af det, vrede eller utrygge. Nogle bliver også bekymrede for den miljømæssige påvirkning eller den økonomiske belastning som affaldet afstedkommer.

En ren natur uden henkastet affald er derfor en vindser for alle parter og noget som gør os alle godt 😊

Affaldstyper

Henkastet affald, i det offentlige rum, er meget svært at analysere. Det er en såkaldt "flygtig størrelse", som påvirkes meget af vejr, vind, årstid og brugsmønstre. Men årligt gennemfører Hold Danmark Rent en tendensanalyse, der giver et øjebliksbillede af hvor, hvor meget og hvor affaldet befinder sig. De seneste tal viser at cigaretskod er den affaldstype, som antalsmæssigt og udbredelsesmæssigt, er det største problem i Danmark. Det er samtidig den affaldstype, som flest borgere generes af. De næste affaldstyper på listen er henholdsvis slik- og ispapir og det såkaldte to-go affald, altså affald efter et måltid spist på vejen til og fra et sted.

Viden om henkastet affald

Dyr kommer til skade

Hvis du er hundeejer, kender du nok det der med at skulle holde et ekstra øje åbent overfor glasskår, når du er ude at gå tur med hunden; og det er der brug for. For hvert år har henkastet affald som glasskår og skarpe genstande store konsekvenser for mange hundepoter. Selvom hundeejere er gode til at holde øje med, hvor hunden går, er meget knust glas usynligt, når det ligger i græsset eller på fortovet.

Dåser der bliver smidt i vejkanterne tæt på marker og græsarealer bliver knust, når landmanden høster marken, herefter ender de som skarpe stumper i dyrenes maver og kan dræbe køer og heste.

Genbrug og genanvendelse

Henkastet affald består af forskellige slags ressourcematerialer, der ofte kan genbruges eller genanvendes. F.eks. kan glas genbruges uendeligt mange gange, hvis det bliver indsamlet og sorteret. Ved at genanvende 10 aluminiumsdåser kan der laves 9 nye. Dette er gode nyheder.

Når affald smides i naturen og i byen er det derimod vanskeligt at genanvende disse materialer. Det skyldes, at det er meget dyrt at indsamle og sortere materialer fra henkastet affald. Mange materialer er derudover blevet forurennet i naturen, hvilket begrænser mulighederne for genanvendelsen. Der er således tale om et ressourcetab i forhold til genanvendelse, når affald smides i naturen.

Kender du typen?

99% af alle danskere finder det enten forkert eller meget forkert at smide affald i det offentlige rum. Under 2% smider ofte affald og 3 ud af 4 smider aldrig affald, når vi spørger. Til gengæld er vores gode moral ofte til forhandling. For vi kommer stort set alle sammen til at smide affald - en gang i mellem.

Nedbrydningstider

En nedbrydningstid angiver hvor lang tid det tager naturen i Danmark at nedbryde/opløse et stykke affald. Og alt efter hvad dette affald består af, så kan det være ganske mange år. Se den vejledende tabel nedenfor, som viser hvor længe helt almindelige typer af affald, smidt i naturen, er om at blive nedbrudt. Bemærk at det at vi ikke længere kan se plastik fx et cigaretskod i naturen, ikke betyder at det er forsvundet, men nedbrudt til mikroplast, der stadig kan gøre skade.

- ♣ Døde dyr, madrester (fx æbleskrog): **2 uger**
- ♣ Bananskræller og hundeefterladenskaber: **2-5 uger**
- ♣ Aviser: **3 – 12 måneder**
- ♣ Ispapir: **op til 2 år**
- ♣ Cigarettskod: **1 - 5 år**
- ♣ Tyggegummi: **op til 5 år**
- ♣ Ispinde: **op til 10 år**
- ♣ Kapsler: **op til 100 år**
- ♣ Plastikposer: **op til 500 år**
- ♣ Plastikflasker: **op til 500 år**
- ♣ Aluminiumsdåser: **op til 500 år**
- ♣ Flasker og glas: **op til 1.000.000 år**

Viden om henkastet affald

Hvad siger statistikken?

Hold Danmark Rent foretager hele tiden analyser af henkastet affald og hvordan det påvirker vores liv. Her følger nogle af de seneste tal:

- ▶ 69% oplever at der er kommet mere henkastet affald de sidste fem år.
- ▶ 47% af motionsløbere bliver i dårligt humør, hvis der ligger skrald på løberuten.
- ▶ 34% af strandgæsterne finder et andet sted at være, hvis der ligger affald på stranden.
- ▶ Skod er den type af affald i naturen som generer danskerne mest

Om Ren Natur

Ren Natur er et frivillighedskoncept der er baseret på et tæt samarbejde mellem kommuner, foreningslivet og sponsorer. Ren Natur er en del af nonprofitorganisationen Hold Danmark Rent.

På baggrund af lokale kortlægningsanalyser af det henkastede affald udvælger Hold Danmark Rent, i samarbejde med kommunerne, egnede indsamlingsruter, som efterfølgende udloddes til lokale foreninger, der optjener sponsorater for at fjerne det henkastede affald og sikre at områderne er pæne og rene.

Formål

Der er flere formål med Ren Natur. Det vigtigste formål er at sikre en endnu renere natur i Danmark. Men det er også et mål at inspirere til motion og bevægelse i det fri, samt at understøtte det lokale fællesskab og betydningen af det lokale forenings- og kulturliv.

Læs mere om Ren Natur på www.rennatur.org